

2.3 Kvalitativ metode

Vi bruger kvalitativ metode til at afdække nye fænomener og problematikker og/eller opnå en større forståelse af det emne eller de personer, vi undersøger.

Målet med at bruge den kvalitative metode er at opnå en dybere forståelse for eller ny viden om de personer, vi undersøger i forhold til, hvad de tænker og mener, og hvorfor de handler, som de gør, via de svar vi har fået gennem observationer eller interviews.

Kvalitativ metode er, når vi går i dialog med folk eller observerer dem. Vi bruger metoden, når vi ønsker at være mere sikre på, at det er de rigtige forklaringer, vi har fat i og ikke er helt sikre på, vi kender svarene.

Når vi skal lave en undersøgelse og ønsker at bruge den kvalitative metode, kan vi altså vælge at observere eller lave interviews og derigennem få nogle fyldigere svar afhængigt af, hvad vi undersøger.

	Fordele	Ulemper
--	---------	---------

<p>Den kvalitative metode</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fyldige svar • Dybere forståelse for de personer eller den målgruppe der undersøges • Mulighed for ny viden og større indsigt 	<ul style="list-style-type: none"> • Tidskrævende og dyr • Ikke generaliserbar • Afhængig af undersøgerens færdigheder og forforståelse • Ikke repræsentativ
--------------------------------------	---	--

Tabel 2.4 Den kvalitative metode.

I et interview kan vi ændre vores spørgsmål undervejs og få viden, som vi ikke havde overvejet, inden vi gik i gang. Det kan vi ikke med spørgeskemaer.

Vi kan også bruge observation. Det kender vi fra modebladenes trendspotting, hvor bladene får unge til at holde øje med andre unges opførsel og påklædning: Hvad har folk på? Hvad drikker de? osv. På den måde kan modebladene følge med i trenden indenfor forskellige grupper.

Derudover kan vi observere folk ved fx at sidde på en bænk i gågaden og se efter særlige kendetegn ved forskellige grupper af forbigående. Vi kan eksempelvis undersøge, om folk går alene, i par eller i grupper. Det er muligt at se, hvad folk faktisk gør, har på osv. De undersøgte kan derfor ikke lyve om deres valg.

Det er vigtigt, at vi ved præcist, hvad vi vil observere på, inden vi går i gang. Det kan vi gøre ved at lave nogle kategorier, der er opstillet i et skema. Det er ligeså vigtigt, at der er rigeligt med tomme felter, så vi kan sætte nye kategorier ind i skemaet, hvis ikke de, der kommer forbi, passer på de kategorier, vi har.

Vi kan også lave eksperimenter, når vi vil undersøge nye sammenhænge eller efterprøve en videnskabelig teori eller hypotese. Definitionen på et eksperiment er, at forskeren har

kontrol over både de variabler, der undersøges og over omgivelserne.

I et sociologisk eksperiment holder vi så mange faktorer som muligt konstante og ændrer så vidt muligt kun på én faktor. Det kan være, at vi vil lave et eksperiment om folks opførsel overfor autoriteter. Vi kan fx se, om det gør en forskel, om folk har uniform på eller ej.

Sociologiske eksperimenter har den fordel, at vi ser direkte effekter af en isoleret faktor, men de kan være etisk problematiske. Man kan fx nævne et eksperiment fra 1961, hvor forskeren Stanley Millgram kunne påvise, at en forsøgsleder (autoriteten) kunne presse de fleste forsøgspersoner til at torturere andre mennesker, når forsøgspersonerne fik at vide, at torturen var nødvendigt for forsøget. I virkeligheden foregik der ikke tortur, men det vidste forsøgspersonerne ikke. Det uetiske i forsøget var, at forsøgspersonerne blev udstillede som mulige torturbøddler.

Eksperimenter kan også bruges til kvantitative undersøgelser, fx når en forsker vil analysere mediernes påvirkning. Forskeren kan fx bede nogle grupper besvare et spørgeskema om nedsættelse af kontanthjælp før og efter, at grupperne i forsøget har læst artikler, der behandler problemstillingen forskelligt.

	Fordele	Ulemper
Interviews	<ul style="list-style-type: none">• Mulighed for at få ny viden og ny indsigt• Mulighed for at ændre spørgsmålene undervejs	<ul style="list-style-type: none">• Tidskrævende og dyr• Intervieweffekter
Observationer	<ul style="list-style-type: none">• Det er muligt at se, hvad folk faktisk gør, siger, har på	<ul style="list-style-type: none">• Tidskrævende og dyr• Påvirket af

	osv. De undersøgte kan ikke lye om deres valg	observatøren
Eksperimenter	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at få ny viden og ny indsigt • Mulighed for at ændre på eksperimentet undervejs • Mulighed for at påvirke forsøgspersonerne i eksperimentets tjeneste 	<ul style="list-style-type: none"> • De kan være uetiske • Reelt vanskeligt at have kontrol over både de undersøgte variabler og omgivelserne

Tabel 2.5 Fordele og ulemper om interviews, observationer og eksperiment

Ups!

- Man har ikke tid til at inddrage et stort antal svarpersoner.
- De informationer man får er ikke sammenlignelige.
- Man er ikke opmærksom på at sammenholde sin forforståelse og sin fortolkning af svarene med empirien.
- Osv.

Gå til [Øvelser til Kvalitativ metode](#)

Vigtige begreber til Kvalitativ metode

Kvalitativ metode

Videnskabelig undersøgelse som er vanskelig at måle.
Her kan man fx lytte eller observere for at forstå.

Kvalitativt

Analyse eller indsamling af data i form af tekst og interviews.

Observation

En iagttagelse eller undersøgelse af noget eller nogen.

Sociologisk eksperiment

Et eksperiment, hvor forskeren/sociologen har kontrol over både de variabler, der undersøges og over omgivelserne.

 Kommentar til indholdet? Skriv til redaktionen